

ELO-foorumi 12.12.2024

Elinikäisen ohjauksen RRF-hankkeet ja ELO-strategia

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Jatkuva oppiminen Suomen kestävän kasvun ohjelmassa (RRF)

KOULUTUKSET, TUKIPALVELUT JA HAKEVA TOIMINTA 30 M€ (JOTPA)

- Käynnistetään työelämän rakennemuutosta tukevia koulutuksia. Vahvistetaan koulutuksessa aliedustettujen ryhmien (ml. ikääntyneet) osaamista hakevalla toiminnalla, ohjauksella, tukitoimilla ja matalan kynnyksen koulutuksilla. (24 M€)
- Digitaatioita ja digitalisaatiota tukeva koulutus (4,5 M€)
- Vihreää osaamista ja siirtymää tukevat koulutukset (1,5 M€)

TYÖ- JA OSAAMISTARPEIDEN ENNAKOINTI 4 M€ (TEM, OPH, JOTPA)

- Uudistetaan lyhyen aikavälin kohtaantoa koskevan tietotuotannon menettelyjä, toimintatapoja ja koordinoitua (TEM 0,65 M€)
 - Työvoimabarometri, kehityshanke (400 000 €)
 - Osaamisvarannot, kehitys- ja määrittelytyö (250 000 €)
- Keskipitkän aikavälin työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantomallin menetelmällinen kehittäminen ja käynnistysvaiheen tuki (OPH 0,5 M€)
- Luokitusjärjestelmän kehittäminen osaamistarpeille tunnistamaan muuta kuin tutkintoihin sisältyvää osaamista (2,85 M€)
 - Osaamislukitusjärjestelmän kehittäminen (OPH 350 000 €)
 - Ennakoinnin digitaalinen ekosysteemi ja osaamistarvekompassi (JOTPA 2,5 M€)

OHJAUS SEKÄ OSAAMISEN ARVIOINTI JA VALIDOINTI 10 M€ (TEM, KEHA, JOTPA)

- Työikäisten osaamisen tunnistaminen (TEM 3 M€)
- Osaamiskartoitukset (JOTPA 3 M€)
- Elinikäisen ohjauksen vahvistaminen (TEM, KEHA 4 M€)
 - Elinikäisen ohjauksen tiedolla johtamisen, laadun ja koordinaation kehittäminen (TEM)
 - Urasuunnittelutaidot (KEHA)
 - Ohjausosaaminen (KEHA)
 - Ydin- ja erikoisosaamisen kuvaukset
 - Ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi
 - Ohjaajien täydennyskoulutukset

JATKUVAN OPPIMISEN DIGITALISAATIO 32 M€ (OKM, TEM)

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus 22 M€ (OKM ja TEM yhteinen)
- Korkeakoulujen digivisio 10 M€ (OKM)

OHJAAMOJEN KANNUSTINMALLI

Elinikäinen ohjaus

RRF: 4 M€ (EU:n elpymis- ja palautumistukiväline)

Tietoa: <https://peda.net/hankkeet/elotori/elinikaisen-ohjauksen-valtakunnallinen-kehittaminen-2022-202>

Urasuunnittelutaidot (1,2 M€)

- Mitä urasuunnittelutaidot ovat ja miten ja missä ne ilmenevät, miten ja millaisissa elämänvaiheissa, konteksteissa ja palveluissa urasuunnittelutaitoja opitaan ja miten taitojen kehittymistä arvioidaan
- esiselvitys Suomen tilanteesta ja kansallisista tarpeista ja kansallisen viitekehysten pohjatyö
- urasuunnittelutaitojen kokonaismallin rakentaminen, jalkautus ja seurannan kehittäminen, pilotointi?

Ohjaajakoulutusten kokonaisuus (1,6 M€)

- ohjaajien ydin- ja erikoisosaamisen määritteleminen
- ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi, jossa tarkastellaan ohjausalan ammattilaisten osaamisvaatimuksia eri konteksteissa, eri koulutusväyliä ja -rakenteita sekä sisältöjä
- kehitetään koulutusten sisältöjä vastaamaan monimuotoistuvia osaamistarpeita ja lisätään täydennyskoulutuksia liittyen ohjaajien digitaitoihin, kieli- ja kulttuuritietoisuuteen, vihreään siirtymään sekä sukupuolten tasa-arvon edistämiseen.

Ohjauksen koordinaatio, laatu ja tiedolla johtaminen (1,2 M€)

- rakennetaan malli valtakunnalliseen elinikäisen ohjauksen laadun seurantaan kriteereineen ja mittareineen, edistetään elinikäisen ohjauksen tiedolla johtamista
- Kansallinen elinikäisen ohjauksen tila –arviointitutkimus
- koordinoidaan valtakunnallisesti eri sektoreilla tapahtuvien tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittämistä
- kerätään ja analysoidaan tietoa ohjauspalveluista, projekteista, käytännöistä ja työvälineistä sekä tarjotaan koottua tietoa ja työvälineitä kaikkien ohjaustoimijoiden käyttöön toiminnan tueksi ja valtakunnallisten elinikäisen ohjauksen strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Työikäisten osaamisen tunnistaminen (3 M€)

- Luodaan työpaikoilla ja muualla kertyneen osaamisen tunnistamiseen työvälineitä ja menettelyjä tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehysten laajentamisen tai osaamismerkkien ja muiden osaamiskuvausten avulla. Hyödynnetään jatkuvan oppimisen digitaalista palvelukokonaisuutta. Työryhmä: <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=OKM044:00/2021>

Urasuunnittelutaidot: Viitekehys (JYU/KTL) julkaistu 10/23, jatkokehittämistoimet suunnitteluvaiheessa

Ohjaajien osaamiskuvaukset julkaistu 11/23

Ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi käynnistynyt

ELONTILA-hanke käynnistynyt 6/23, valmistuu 9/24. Sisältää kansallisen laatukehikon luomisen.

Useita pilotteja käynnissä kuten maahanmuuttajien osaamisen tunnistaminen, kiertotalouden osaamismerkki

Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus

- **Tavoitearkkitehtuuri eli toiminnallisuudet hahmoteltu**
- **Ohjelmistokehitys ja palvelumuotoilu käynnissä**
 - nyt menossa toteutuksen suunnittelujakso & käyttäjähaastattelut
 - esiselvityksiä valmistumassa
 - tekninen kehitys alkaa vuodenvaihteessa
- **Yksilön prototyyppi laadittu, ohjaajan osion prototyyppi valmistuu vuodenvaihteessa**
- **Tietoalustaksi on valikoitunut DigiFinlandin Tietojohtaja-alusta**
- **Brändityö alkuvuodesta 2024: nimi, visuaalinen ilme, nettisivut**
- **MVP valmis 2025 lopussa**

Elinikäisen ohjauksen strategia: tavoitteet + HO & RRF-hankkeet

Urasuunnittelutaitojen kehittäminen systemaattisesti

Elinikäisen ohjauksen ja monialaisen ohjauksen kehittäminen osana TE24- ja KOTO24-uudistusta ja aluehallintouudistusta

Oppimisen tuki - kokonaisuus

Aikuiskoulutustuen korvaavat ratkaisut

strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Ohjaajakoulutusten arviointi ja jatkokehittämissuosituksukset

Erityisryhmien työllistyminen mm. ikääntyneet

Työvoimabarometri

Laadukkaasti

Ohjaajien osaamiskuvaukset

ELONTILA arviointitutkimus ja laatukehikon rakentaminen

Tietoon perustuen

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Monialaisesti ja koordinoitusti

Ohjaajien osaamisen tunnistamisen kehittäminen eOppiva

Digitaalisesti

Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus

Ohjaajien digiosaamisen, yhdenvertaisuuden ja kestävä kehityksen täydennyskoulutukset

VaNuPo ja matalan kynnyksen monialainen tuki nuorille

Elinikäistä ohjausta johtavien ja kehittävien organisaatioiden roolin määrittely koordinaatiossa ja tiedolla johtamisessa

Koulutuksen sukupuolen mukaista eriytymistä puretaan ja edistetään monimuotoista työelämää

Ohjaamojen kannustinmalli

Muutokset alatavoitteisiin kirjallisten kommenttien perusteella

ELO-strategian päivittäminen 2023 – ehdotuksia uusiksi alatavoitteiksi

(painopisteet ja pitkän tähtäimen tavoitteet ennallaan)

1. Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa.

Alatavoite 1.1 Ohjaus on asiakaslähtöistä ja suunnitelmallista, ja sitä toteutetaan laajasti ohjauksen eri toimintaympäristöissä, kuten koulutuksessa, työvoimapalveluissa ja työelämässä.

Alatavoite 1.2 Ohjauksen eri toimintaympäristöissä on yhteensä tarkoituksenmukaiset ohjausresurssit huomioiden erityisesti ohjauksessa aliedustettujen yksilöiden ja ryhmien ja yksilöiden erilaiset tarpeet.

Alatavoite 1.3 Ohjausta järjestetään monikanavaisesti ja monipuolisia tapoja käyttäen.

Alatavoite 1.4 Ohjauksessa hyödynnetään moniammatillista ja monialaista yhteistyötä tarkoituksenmukaisesti ja pyritään asiakkaan kanssa yhdessä edistämään hänen kokonaistilannettaan.

Alatavoite 1.5 Vahvistetaan ja seurataan systemaattisesti kaikenikäisten urasuunnittelutaitoja kansallisen viitekehyksen ja tunnistettujen jatkokehittämistarpeiden mukaisesti ja seurataan kehityksen käyttöä mukaisesti.

Toni Anna (TEM)

Näihin liittyviä muutosehdotuksia ei siis ole huomioitu.

Toni Anna (TEM)

saavutettavuutta ei ole sanana erikseen nostettu alatavoitteissa, mutta sisältyy implisiittisesti

Toni Anna (TEM)

Konkretisointi tärkeää

2. Digitaalisesti

Pitkän tähtäimen tavoitteena on toimiva jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, jossa ohjaus ja urasuunnittelunäkökulma ovat keskiössä palvelun sujuvasti elinikäistä oppijaa mm. tekoälyä hyödyntäen.

Alatavoite 2.1 Suomessa on digitaalinen palvelukokonaisuus, joka yhdistää ää-koulutus-, työmarkkina- ja osaamistietoa tukee yksilön urasuunnittelua ja elinikäistä oppimista sekä tukee ohjaajien työtä.

Alatavoite 2.2 Ohjaustyötä tekevillä tulee olla ajantasaiset tiedot ja taidot teknologioiden ja järjestelmien varmaan, luotettavaan ja kriittiseen käyttöön.

Alatavoite 2.3 Yksilöä kannustetaan hänen tilanteeseensa sopivien digitaalisten välineiden ja palveluiden hyödyntämiseen osana urasuunnittelua ja jatkuvaa oppimista.

3. Laadukkaasti ja osaavasti

Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjaustyötä tekevillä on valmiudet ja osaaminen laadukkaaseen monikanavaisen ohjaustyöhön.

Alatavoite 3.1 Ohjausalan osaamiskuvaukset Ohjauksen ydin- ja erikoisosaamiset on määritelty ja niitä hyödynnetään laajasti ohjauksen eri toimintaympäristöissä.

Alatavoite 3.2 Suomessa on kokonaiskuva ohjaustyön koulutusten kokonaisuudesta, sisältäen suuntaviivat koulutusten kehittämiseksi. Ohjaustyön koulutukset vastaavat monimuotoisiin ja muuttuviin osaamistarpeisiin ja ne mahdollistavat siirtymät erilaisiin ohjaustehtäviin.

Alatavoite 3.3 Systemaattinen nykytilanteen, kiinnostusten ja osaamisen kartoittaminen ovat aina-osa ohjausta. Ennakointi- ja työmarkkinatietoa hyödynnetään monipuolisesti ja yksilön vaihtoehtoja peilataan yhteiskuntaan ja ympäristöön.

Toni Anna (TEM)

Elinikäisen ohjauksen laadun seuranta kehitetään, mutta tämä teema on sisällytetty 6. painopisteeseen

Toni Anna (TEM)

Muotoilu: Fontin väri: Automaattinen

Toni Anna (TEM)

sisältäen tutkijakoulutuksen ja 3. sektorin koulutukset

4. Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjaus edistää tasa-arvoista, oikeudenmukaista ja monimuotoista yhteiskuntaa Suomessa.

Alatavoite 4.1 Kaikki ohjaus on vastuullista ja eettistä, ja se huomioi yksilöiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet. Ohjauksen eettisiä ohjeita päivitetään ja pidetään esillä.

Alatavoite 4.2 Ohjausta tulisi aina olla saatavilla sekä suomen että ruotsin kielillä, ja lisätään eri-kielisiä annettavaasta tietoa, neuvontaa ja ohjausta.

Alatavoite 4.3 Ohjauksella edistetään pyritään purkamaan ammattien sukupuolittumista taen ja muita ennakkokäsityksiä purkamista ja tuetaan työelämän monimuotoisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä edistetään kestävä kehitystä.

5. Monialaisesti ja koordinoitusti

Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää. Eri sektoreilla valmisteltavat ohjauksen kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään yhä enemmän monihallinnollisena, eri hallinnonalojen yhteistyönä.

Alatavoite 5.1 Elinikäisen ohjauksen kokonaisuus on valtakunnallisesti monihallinnollisesti johdettua ja ohjattua, ja valtakunnallinen koordinaatio tukee valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia toimijoita.

Alatavoite 5.2 Kannustetaan toimijoita tiiviiseen yhteistyöhön ja tarkoituksenmukaiseen monialaisten palveluiden järjestämiseen. Samalla kehitetään monialaisten ohjauspalveluiden valtakunnallista tukea ja tiedolla johtamista.

Alatavoite 5.3 Alueilla on toimivat elinikäisen ohjauksen verkostot sekä yhteistyön ja yhteiskehittämisen muodot.

Toni Anna (TEM)

Yksittäisiä yhteiskunnallisia näkökulmia tai yksilöiden erityistarpeita (kuten ikääntyneet, oppimisvaikeudet tai taloudellinen toimeentulo) on päätetty olla avaamatta enempää tai nosteta omiksi kohdikseen.

Toni Anna (TEM) 2 minuuttia sitten

Mm. Soppo ry, OAJ, Psykologiliitto... Pohdittava kuitenkin voiko ELO-foorumi ja sen toimijat vaikuttaa näihin?

Toni Anna (TEM)

Muistettava kolmas sektori

Toni Anna (TEM)

Erittäin tärkeää konkretisoida eri toimijoiden roolit ja vastuut. Koordinaation pohtiminen tulee olla osa suuria aluehallinnon ja palvelujärjestelmän muutoksia kuten TE24. Yksi tärkeimpiä kohtia kun alatavoitteita avataan. Liittyy myös valtakunnallisten RRF-hankkeiden jalkauttamiseen osaksi pysyvää toimintaa.

6. Tietoon perustuen

Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjauksen järjestämistä koskevat päätökset perustuvat tietoon. Kansallisella, sektorirajat ylittävällä palvelujen ja vaikuttavuuden seurannalla voidaan tehostaa tiedolla johtamista sekä paikallisesti että kansallisesti. Urasuunnittelutiedon hallinta tuo jatkuvuutta koko elinkaaren aikaiseen ohjaukseen.

Alatavoite 6.1: Elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan systemaattisesti valtakunnallisesti ja alueilla. Näin mahdollisesta myös tietoon perustuva ohjauspalveluiden johtaminen.

Alatavoite 6.2: Elinikäisellä ohjauksella on eri toimijoiden yhteiset seurantakohteet ja arviointivälineet, joilla tuotetaan yhdenmukaista tietoa ohjauspalveluiden saatavuudesta, laadusta, vaikuttavuudesta ja tuloksista. Tiedon määrittelyssä seurataan ja hyödynnetään ajankohtaista kansainvälistä keskustelua, tutkimusta ja kehittämistyötä.